

آتش‌سوزی در جنگل‌های زاگرس؛ خط آتش به ده‌ها کیلومتر رسیده است

اخبار محیط زیست ایران

۱۳ تیر «روز ملی دماوند»

بنا به گزارش‌های محلی و فعالان محیط زیست، آتش‌سوزی در جنگل‌های زاگرس که از یکشنبه ۳۱ خرداد آغاز شده، تا امروز پنج‌شنبه ۴ تیرماه ۱۴۰۵ همچنان ادامه دارد و خط آتش در برخی نقاط به ده‌ها کیلومتر رسیده است.

روز یکم تیرماه شماری از نیروهای مردمی محلی، آتش‌نشانان و بالگردهای امدادی برای مهار آتش به منطقه اعزام شدند، اما وزش شدید باد، گستردگی حریق و دشواری دسترسی به بخش‌هایی از جنگل، روند اطفای آتش را با مشکل روبه‌رو کرده است. گزارش‌های میدانی می‌گویند آتش همچنان در حال پیشروی است.

اعظم بهرامی، پژوهشگر و کنشگر محیط زیست، در واکنش به این آتش‌سوزی نوشته است :
«آتش‌سوزی‌های زاگرس دیگر رخدادهای مقطعی نیستند؛ بلکه طبق داده‌های سازمان منابع طبیعی و گزارش‌های پژوهشی، این منطقه به یکی از کانون‌های دائمی و تکرارشونده حریق در خاورمیانه تبدیل شده است.» به‌گفته بهرامی، طی دو دهه اخیر به‌طور میانگین سالانه بیش از ۲۰ تا ۲۵ هزار هکتار جنگل و مرتع در ایران در اثر آتش‌سوزی آسیب دیده که بخش بزرگی از آن در زاگرس رخ داده است. او همچنین یادآور

سیزدهم تیرماه در تقویم ایران به عنوان «روز ملی دماوند» نام‌گذاری شده است که با یکی از کهن‌ترین آیین‌های باستانی یعنی جشن تیرگان هم‌زمانی دارد. این مناسبت فرصتی سالانه برای تجلیل از بلندترین قله ایران و جلب توجه همگانی به چالش‌های زیست‌محیطی آن است. بنا بر باورهای کهن و روایات شاهنامه، کوه دماوند محل به بند کشیدن ضحاک و همچنین حماسه آرش کمانگیر برای پرتاب تیر و تعیین مرزهای ایران است. دماوند در سال ۱۳۸۷ به عنوان نخستین اثر طبیعی در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید.

نماد پایداری: این قله مخروطی با ارتفاع ۵,۶۱۰ متر، بلندترین آتشفشان آسیا و خاورمیانه و نماد استقامت فرهنگ ایرانی است. دوستداران طبیعت و فعالان محیط‌زیست هر ساله در شهر رینه لاریجان (نزدیک‌ترین شهر به قله) گرد هم می‌آیند.

آیین‌های تیرگان: برگزاری مراسم سنتی مانند آب‌پاشی، شعرخوانی (به ویژه قطعه معروف ملک‌الشعرا بهار) و بستن دستبندهای هفت‌رنگ «تیر و باد» از برنامه‌های این روز است. درمطالبات زیست‌محیطی تاکید بر توقف تخریب‌ها، مدیریت پسماند کوهستان و حفاظت از یخچال‌های طبیعی دماوند در برابر تغییرات اقلیمی می‌باشد.

دماوند مرتفع‌ترین دیوی پسماند کشور/ بام ایران در محاصره چهارگانه مرگبار؛ از زباله‌خیزی و معدن‌تراشی تا گیاه‌تکانی و جرای مفرط

آزاده مختاری

رکنا، در روزی که فرار بود شکوه قله افسانه‌ای دماوند گرمی داشته شود، آنچه بیش از هر چیز چشم را می‌زند، نه زیبایی و عظمت، که چهره زخمی است از بلندترین کوه ایران؛ قربانی بی‌قانونی، گردشگری افسارگسیخته، و بی‌تفاوتی نهادهای مسئول. دماوند، نماد استواری در شاهنامه، امروز در محاصره کوهنوردنماها و فروپاشی مدیریتی، نفس‌هایش تنگ شده است.

به گزارش خبرنگار اجتماعی رکنا، در تقویم رسمی ایران، سیزدهم تیرماه را به نام «روز ملی دماوند» ثبت کرده‌اند؛ روزی برای بزرگداشت بلندترین قله ایران، نگین درخشان البرز مرکزی و نماد استقامت و زیبایی در فرهنگ ایرانی.

اما امسال، در سالروز این قله افسانه‌ای، آنچه بیش از همه به چشم می‌آید نه شکوه و عظمت دماوند، که زخم‌های عمیق و شرم‌آوری است که از بی‌توجهی، فقدان نظارت و فقدان حفاظت جهانی بر پیکر آن نشسته است.

دماوند، کوهی که از ۲۱ خرداد ۱۳۸۱ با تصویب شورای عالی محیط زیست، به عنوان «اثر طبیعی ملی» تحت حفاظت سازمان محیط زیست درآمد و از ۳۰ تیرماه

شده است که زاگرس میزبان بیش از ۴۰ درصد جنگل‌های ایران است و در برخی استان‌ها، از جمله کهگیلویه و بویراحمد و لرستان، تراکم آتش‌سوزی چندین برابر میانگین ملی گزارش شده است.

بهرامی با اشاره به این‌که حدود ۹۰ درصد آتش‌سوزی‌ها منشأ انسانی دارند، بر شکاف میان حجم خسارت و توان عملیاتی موجود تأکید کرده و نوشته است: «سیستم فعلی کنترل حریق جنگل در ایران حتی واکنشی نیست، تا چه رسد پیشگیرانه؛ در حالی‌که جهان برای پیش‌بینی، رصد و پایش حریق به تکنولوژی‌ها و مدل‌های متفاوت مجهز می‌شود.»

کمبود بالگردهای تخصصی اطفای حریق، نبود ناوگان هوایی اختصاصی برای جنگل‌ها و تأخیر در رسیدن تجهیزات به مناطق صعب‌العبور، از جمله ضعف‌های ساختاری اطفای حریق در جنگل‌های ایران است که فشار مضاعفی بر نیروهای محلی و داوطلب وارد می‌کند و هر سال زاگرس را در برابر آتش بی‌دفاع‌تر می‌سازد.

منبع: رادیو زمانه

۹ استان در آستانه تنش شدید آبی

صادق‌زاده، کارشناس حوزه آب:

استان‌های خراسان رضوی، خراسان جنوبی، سمنان، یزد، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، قم و قزوین در آستانه تنش شدید آبی قرار گرفته‌اند.

در کلانشهرهایی مانند تهران، کرج، اصفهان و مشهد، منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی با افت ذخایر مواجه شده‌اند.

همچنین استان‌های جنوبی و شرقی از جمله سیستان و بلوچستان، هرمزگان و بوشهر بیش از گذشته به آب‌شیرین‌کن‌های دریایی وابسته شده‌اند.

اکنون بین ۲۰ تا ۳۰ درصد آب شرب در شبکه‌های انتقال و توزیع هدر می‌رود. /ایسنا

منبع: سایت امتداد

قله‌ای آسان اما مغفول

شاید بسیاری تصور کنند که به دلیل ارتفاع بالای دماوند (۵۶۱۰ متر)، این قله برای کوهنوردی چندان قابل دسترس نیست، اما واقعیت عکس این تصور است. فعالان محیط زیست می‌گویند:

دماوند با وجود ارتفاعش، یکی از ساده‌ترین قله‌های ایران برای صعود است، به‌ویژه در فصل تابستان و از مسیر جبهه جنوبی. همین سهل‌الوصول بودن باعث شده که بسیاری از افراد غیرمتخصص و فاقد آمادگی فنی، تنها با کمی آمادگی جسمانی و برنامه‌ریزی از طریق صفحات مجازی، خود را در قامت کوهنورد به این قله برسانند.

این موضوع نه تنها به ترافیک انسانی و تخریب گسترده منجر شده، بلکه شأن و اعتبار دماوند را نیز در قامت یک اثر طبیعی ملی خدشه‌دار کرده است.

دماوند ثبت نشده، دماوند تخریب شده

آنچه بیش از همه در این میان آزاردهنده است، غیبت چشمگیر نهادهای حاکمیتی و مسئول در ایجاد ساختارهای قانونی و بودجه‌ای برای ساماندهی این بحران زیست‌محیطی است.

پیشنهادهایی نظیر تعیین بودجه برای زیرساخت‌های رفاهی، آموزش گسترده، و مهم‌تر از آن، ساماندهی صعودها از سوی کارشناسان بارها مطرح شده، اما تا امروز در حد پیشنهاد باقی مانده است.

دماوند، نماد ملی، اسطوره شعر فردوسی و نشانه پایداری در ذهن ایرانیان، امروز زیر کوهی از زباله، فضولات، سلفی‌های اینستاگرامی و سکوت نهادهای مسئول دفن شده است.

اگر قرار باشد این بی‌تفاوتی ادامه یابد، ثبت جهانی یونسکو نه تنها محقق نخواهد شد، بلکه ممکن است همین ثبت ملی نیز به مرور زمان رنگ ببازد.

در روز ملی دماوند، اگر قرار باشد کاری کنیم، شاید نخستین قدم، نگاه دوباره به مسئولیت انسانی ما در برابر طبیعت باشد.

قله‌ها تنها برای فتح شدن نیستند، بلکه برای احترام، حفاظت و ستایش نیز باید زیسته شوند.

منبع: خبرگزاری رکنا

۱۳۸۷ نیز در فهرست آثار ملی ایران ثبت شد، هنوز با گذشت بیش از یک دهه در صف انتظار ثبت جهانی در یونسکو است؛ انتظاری که شاید اگر به نتیجه می‌رسید، امروز چهره این قله شکوهمند این‌چنین آلوده و زخمی نبود.

کوهنوردنماها، زباله‌گردهای طبیعت

در حالی که ثبت جهانی این اثر می‌توانست الزام‌های سخت‌گیرانه‌ای را در خصوص ورود گردشگران و حفاظت از طبیعت دماوند به‌وجود آورد، امروز این قله بیش از هر زمان دیگری در محاصره انبوهی از گردشگران بی‌ضابطه قرار گرفته است.

به گفته «حسین امانی»، رئیس کمیته پناهگاه‌ها و مجتمع‌های کوهستانی فدراسیون کوهنوردی، دماوند با حجم حیرت‌انگیزی از زباله‌های رهاشده مواجه است، تا جایی که در تابستان گذشته ۶.۵ تن زباله از ارتفاعات آن جمع‌آوری شد و تنها از ابتدای تابستان امسال، ۴.۵ تن دیگر به این آمار اضافه شده است.

امانی با انتقاد از پدیده «کوهنوردنماها» می‌گوید: «این افراد هیچ آموزشی ندیده‌اند، در هیچ چارچوب قانونی فعالیت نمی‌کنند و صرفاً از طریق تبلیغات گمراه‌کننده‌ای چون «صعود تضمینی دماوند» یا «تور دوستانه دماوند» به این مناطق کشیده می‌شوند.»

به گفته او، تنها دپوی زباله از مسیرهای جنوبی و شمال‌شرقی دماوند در تابستان دو سال پیش، بیش از ۲۵۰ میلیون تومان برای فدراسیون کوهنوردی هزینه در برداشته است.

فاجعه در ارتفاع ۴۲۰۰ متری

اما واقعیت فاجعه‌آمیزتر زمانی روشن‌تر می‌شود که بدانیم حضور انبوه این کوهنوردان بی‌ضابطه، چگونه زیرساخت‌های محیط کوهستانی را از پا انداخته است. «مجتبی محبوبی»، رئیس هیات کوهنوردی مازندران، می‌گوید در حالی که در بارگاه سوم قله دماوند با توجه به ملاحظات اکولوژیکی تنها ظرفیت حضور ۲۰۰ نفر وجود دارد، در آخر هفته‌ها گاه بیش از ۴ هزار نفر در این منطقه حاضر می‌شوند؛ چیزی معادل ۱۳ برابر ظرفیت استاندارد!

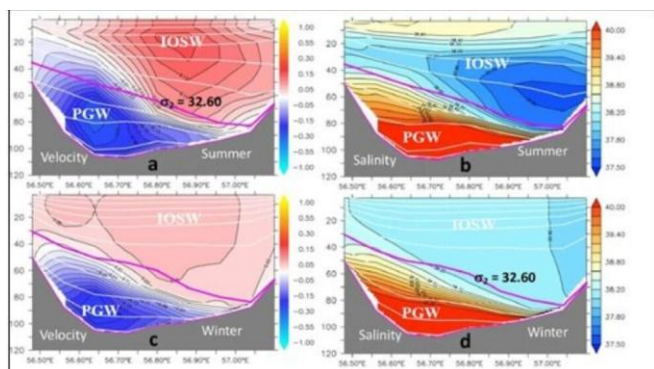
نتیجه این تراکم غیرقابل تحمل، رها شدن انبوهی زباله، انسداد مسیرها، نابودی گیاهان کوهستانی، فرسایش خاک و حتی بحران‌های بهداشتی نظیر پر شدن سریع سرویس‌های بهداشتی و رهاسازی فضولات انسانی در دل طبیعت است.

و بدون مدیریت هوشمند و نظارت بین‌المللی، اکوسیستم منطقه را با خسارت روبه‌رو خواهد کرد.

در پی افزایش نگرانی‌ها درباره وضعیت محیط‌زیستی تنگه هرمز، منصور سهرابی، کارشناس محیط‌زیست، در گفت‌وگو با زمانه نسبت به تبدیل این آبراهه راهبردی به یکی از «نقاط داغ آلودگی» در منطقه هشدار داد. او با اشاره به ساختار دولایه‌ای جریان آب در این تنگه توضیح داد که ورود آب کم‌شور از دریای عمان در لایه‌های سطحی، آلاینده‌های ناشی از ترافیک سنگین کشتی‌رانی را مستقیماً به سمت سواحل شمالی و تأسیسات آب‌شیرین‌کن ایران هدایت می‌کند؛ روندی که به گفته او بدون مدیریت علمی و نظارت بین‌المللی می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای سلامت دریا و ساکنان ساحلی داشته باشد.

پژوهشکده علوم اقیانوسی نیز پیش‌تر نسبت به شکل‌گیری نقاط تجمع آلودگی در بستر تنگه هشدار داده بود. این منطقه که یکی از حساس‌ترین زیست‌بوم‌های دریایی ایران است، به دلیل عبور بخش عمده صادرات انرژی کشورهای خلیج فارس، با حجم بالایی از تردد کشتی‌ها روبه‌روست؛ ترددی که به گفته سهرابی، منبع اصلی نشت نفت، شست‌وشوی مخازن، تخلیه زباله و ورود فلزات سنگین به آب‌های منطقه است.

سهرابی در این مصاحبه تأکید کرد که مرجان‌های تنگه هرمز، جنگل‌های حرا و حتی تأسیسات آب‌شیرین‌کن در معرض تهدید مستقیم قرار دارند. او گفت آلودگی‌های نفتی، فلزات سنگین و فاضلاب کشتی‌ها می‌توانند مرجان‌ها را نابود کنند، جنگل‌های حرا را دچار اختلال کنند و هزینه‌های تصفیه آب را به‌طور

زباله زار هیرکانی؛

جنگل‌های میلیون‌ساله زیر کوه‌های زباله دفن می‌شوند! / خسارت ۱۲ تا ۱۵ هزار میلیاردی زباله‌های شمال

آنچه امروز جنگل‌های هیرکانی را تهدید می‌کند، فقط قطع درختان نیست؛ صدها هکتار از این میراث طبیعی حالا به محل دفن زباله تبدیل شده‌اند؛ جایی که شیرابه‌ها وارد رودخانه‌ها می‌شوند، خطر آتش‌سوزی افزایش می‌یابد و خسارت‌های میلیاردی به محیط‌زیست تحمیل می‌شود.

در این گزارش، رد پای ترک‌فعل نهادهای مسئول، درخواست ایجاد دفن‌گاه‌های جدید، گسترش دفن غیرمجاز زباله و پیامدهای آن برای طبیعت و سلامت مردم بررسی شده است. چرا با وجود قوانین و هشدارها، زباله‌ها همچنان راهی جنگل‌های شمال می‌شوند.

منبع: کانال اطلاع‌رسانی بابلی‌ها رسانه توسعه پایدار شهرستان

هشدار اقیانوس‌شناسان درباره تبدیل تنگه هرمز به «نقطه داغ آلودگی»

سهرابی، کارشناس محیط‌زیست، هشدار داد که ساختار دولایه‌ای جریان آب در تنگه هرمز، آلاینده‌های ترافیک دریایی را مستقیم به سوی سواحل و آب‌شیرین‌کن‌های ایران هدایت می‌کند

معاون محیط‌زیست دریایی و تالاب‌ها سازمان حفاظت محیط‌زیست از آغاز تدوین نظام‌نامه اخذ خدمات زیست‌محیطی در تنگه هرمز خبر داد و گفت: این طرح با هدف ساماندهی خدمات دریایی و تعیین چارچوب‌های حقوقی و محیط‌زیستی مرتبط با عبور و مرور کشتی‌ها در این آبراه راهبردی در حال تهیه است. به گزارش خبرگزاری ایمن، احمد رضا لاهیجان‌زاده در نشست خبری اظهار کرد: تدوین این نظام‌نامه حدود دو هفته پیش با دستور رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست آغاز شد و در تهیه آن از منابع و مراجع بین‌المللی، همچنین نظرات کارشناسان داخلی و بخش‌های مختلف سازمان استفاده شده است.

وی ادامه داد: پیش‌نویس اولیه این نظام‌نامه طی روزهای اخیر تکمیل شده و در حال حاضر برای بررسی و طرح در شورای معاونین سازمان آماده است. پس از تصویب در این شورا و تأیید نهایی، این سند برای طی مراحل بعدی به مراجع ذی‌ربط ارسال خواهد شد.

معاون محیط‌زیست دریایی و تالاب‌ها سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: در این نظام‌نامه مجموعه‌ای از شاخص‌ها برای تعیین خدمات و عوارض زیست‌محیطی در تنگه هرمز پیش‌بینی شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به ظرفیت ناخالص کشتی، نوع کشتی، نوع محموله، میزان و ریسک بالقوه آلودگی، نوع سوخت مصرفی، سطح انطباق با الزامات کنوانسیون مارپل و سوابق تخلفات زیست‌محیطی اشاره کرد.

به گفته لاهیجان‌زاده، این شاخص‌ها در قالب یک فرمول محاسباتی و در چارچوبی حدود ۱۸ تا ۱۹ ماده تنظیم شده که در آن ضریب‌های مختلف برای انواع محموله‌ها، مناطق حساس زیست‌محیطی و میزان انتشار آلاینده‌ها در نظر گرفته شده است. وی تأکید کرد: مبلغ و جزئیات نهایی عوارض آسیب‌ها هنوز قطعی نشده و پس از تصویب نظام‌نامه و طی فرآیندهای قانونی، به صورت رسمی اعلام خواهد شد.

معاون محیط‌زیست دریایی و تالاب‌ها سازمان حفاظت محیط‌زیست به برگزاری جلسه‌ای با حضور معاون رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه اشاره کرد و افزود: هماهنگی‌های بین‌دستگاهی در خصوص این طرح در حال انجام است. منبع: سایت ایمن

چشمگیری افزایش دهند. این کارشناس محیط‌زیست در ادامه گفت‌وگو با زمانه، راهکارهایی برای مدیریت بحران ارائه داد؛ از جمله پایش هوشمند با استفاده از رادارهای ترکیبی، تصاویر ماهواره‌ای، پهپادهای شناسایی و شبکه اینترنت اشیا دریایی. او همچنین خواستار اعلام تنگه هرمز به عنوان «منطقه ویژه دریایی»، کنترل سخت‌گیرانه آب توازن کشتی‌ها، کاهش سرعت اجباری شناورها و ایجاد یک ائتلاف منطقه‌ای برای پاکسازی سریع آلودگی‌ها شد.

سهرابی در بخش دیگری از مصاحبه، ساختار دولایه‌ای تبادل آب در تنگه هرمز را «نوار نقاله طبیعی آلاینده‌ها» توصیف کرد. او توضیح داد که لایه سطحی آب، آلاینده‌ها را به سمت سواحل ایران می‌کشاند و لایه عمیق، مواد سنگین‌تر را به سمت دریای عمان منتقل می‌کند؛ اما بسیاری از این مواد پیش از خروج، در چاله‌های بستر تنگه رسوب می‌کنند و مشکلات بلندمدت ایجاد می‌کنند.

او تأکید کرد که شناخت دقیق این الگو برای مکانیابی تأسیسات حساس، طراحی مسیرهای تردد دریایی و مدل‌سازی واکنش سریع ضروری است و آینده سلامت این آبراهه به اجرای برنامه‌های علمی و عملیاتی وابسته است.

منبع: سایت ANF News

آغاز تدوین نظام‌نامه اخذ خدمات زیست‌محیطی در تنگه هرمز در سازمان حفاظت محیط زیست

از کوری محیط‌زیستی تا شورش‌های اجتماعی

مسعود مولانا

جهان در گرداب زنجیره‌ای از بحران‌های محیط‌زیستی در حال غرق شدن است؛ زنجیره‌ای که در آن ناتوانی یا امتناع از دیدن محدودیت‌های اکولوژیک، به تشدید بحران‌های اقلیمی و در نهایت به بی‌ثباتی‌های اجتماعی و سیاسی منجر می‌شود

یکم: کوری محیط‌زیستی،

نقطه آغاز کوری محیط‌زیستی را می‌توان نوعی ناآگاهی ساختاری نسبت به وابستگی حیات انسانی به نظام‌های طبیعی دانست. در این وضعیت، رشد اقتصادی، مصرف‌گرایی و توسعه صنعتی به عنوان اهدافی مستقل از ظرفیت‌های زیست‌بوم تلقی می‌شوند. دولت‌ها، شرکت‌ها و حتی شهروندان اغلب پیامدهای بلندمدت تخریب منابع طبیعی را عمداً نادیده می‌گیرند و منافع کوتاه‌مدت را بر پایداری بلندمدت ترجیح می‌دهند.

این کوری تنها ناشی از فقدان دانش نیست؛ بلکه محصول سازوکارهای اقتصادی و سیاسی است که هزینه‌های محیط‌زیستی را به حاشیه می‌رانند و انباشت سود به هر ترتیب را در مرکز قرار می‌دهند

دوم: بحران اقلیمی، تجلی کوری

بحران اقلیمی نتیجه مستقیم این نادیده‌انگاری تاریخی است. افزایش دمای زمین، خشکسالی‌های گسترده، سیلاب‌های مخرب، آتش‌سوزی‌های جنگلی و کاهش تنوع زیستی تنها پدیده‌هایی طبیعی نیستند؛ بلکه بازتاب تناقض میان الگوی توسعه مسلط و ظرفیت‌های محدود طبیعت‌اند.

در اینجا دیالکتیک مهمی شکل می‌گیرد: همان نیروهای اقتصادی که ثروت تولید کرده‌اند، همزمان شرایط مادی تخریب زیست‌بوم را نیز فراهم آورده‌اند. توسعه تک‌ساختی و نابودی محیط زیست، به دو وجه یک فرایند واحد تبدیل شده‌اند.

سوم: از بحران اقلیمی تا شورش اجتماعی

بحران اقلیمی صرفاً یک مسئله محیط‌زیستی نیست؛ بلکه به سرعت به مسئله‌ای اجتماعی تبدیل می‌شود. کاهش منابع آب، افزایش قیمت مواد غذایی، مهاجرت‌های اقلیمی و گسترش شدید نابرابری‌ها، فشارهای اجتماعی را تشدید می‌کنند. در جوامعی که پیشاپیش با فقر، بیکاری و شکاف‌های طبقاتی مواجه‌اند، شوک‌های اقلیمی می‌توانند به جرقه‌ای برای اعتراضات و شورش‌ها بدل شوند. هنگامی که شهروندان احساس کنند دولت‌ها قادر یا مایل به مدیریت بحران نیستند، مشروعیت سیاسی فرسوده می‌شود و زمینه برای ناآرامی‌های اجتماعی

چهارم: چرخه بازتولید بحران

دیالکتیک میان این سه پدیده را می‌توان به صورت یک چرخه چندوجهی سیال توضیح داد:

۱. کوری محیط‌زیستی موجب تداوم الگوهای ناپایدار تولید و مصرف می‌شود.
۲. این الگوها بحران‌های اقلیمی را تشدید می‌کنند.
۳. پیامدهای اقلیمی به شکل فشارهای اقتصادی و اجتماعی ظاهر می‌شوند.
۴. این فشارها به شورش‌ها و بی‌ثباتی‌های اجتماعی منجر می‌گردند.
۵. دولت‌ها برای مدیریت بحران‌های فوری، اغلب دوباره به راه‌حل‌های کوتاه‌مدت و استخراج‌محور روی می‌آورند و بدین ترتیب کوری محیط‌زیستی دوباره بازتولید می‌شود.
۶. در کنار این روند، جنگ‌ها، منازعات نظامی و رقابت‌های تسلیحاتی نیز به یکی از عوامل مهم تشدید بحران‌های محیط‌زیستی و اقلیمی بدل شده‌اند

پنجم: نظم نوین جهانی

در دورانی که «کالبدشکافی نظم نوین جهانی» عمدتاً از منظر ژئواکونومیک صورت می‌گیرد، کشاکش اقتصادی در ابعاد جهانی صرفاً برای سود بیشتر نیست، بلکه به ابزاری برای اعمال نفوذ، مداخله و بازتعریف موازنه‌های ژئوپلیتیک تبدیل شده است. از این رو، بحران‌های محیط‌زیستی نیز بیش از پیش در متن رقابت‌های جهانی قرار می‌گیرند.

در چنین بستری، بسیاری از جنگ‌ها و منازعات معاصر را می‌توان نه فقط نزاعی بر سر قلمرو یا امنیت، بلکه کشاکشی بر سر دسترسی، کنترل و بهره‌برداری از

صبح که نخستین پرتوهای خورشید از میان قله‌های بلند اشترانکوه عبور می‌کند، سطح آرام آب دریاچه گهر همچون آینه‌ای فیروزه‌ای، تصویر دیواره‌های سنگی و آسمان زاگرس را در خود جای می‌دهد؛ منظره‌ای که سال‌هاست طبیعت‌گردان، کوهنوردان و دوستداران محیط زیست را از نقاط مختلف ایران به قلب لرستان می‌کشاند. اما پشت این زیبایی خیره‌کننده، نگرانی‌هایی آرام و تدریجی در حال شکل‌گیری است؛ نگرانی از زخمی شدن طبیعتی که قرن‌ها برای رسیدن به این شکوه زمان برده است.

دریاچه گهر، یکی از ارزشمندترین پهنه‌های آبی کوهستانی ایران، در قلب رشته‌کوه‌های سترگ اشترانکوه قرار گرفته؛ جایی که قله‌های سربه‌فلک‌کشیده زاگرس بر طبیعتی بکر سایه انداخته‌اند و این دریاچه را به یکی از مهم‌ترین نمادهای طبیعی لرستان تبدیل کرده‌اند. این میراث طبیعی اکنون در مسیر توجه‌های بین‌المللی قرار دارد و موضوع ثبت آن در فهرست تالاب‌های مهم کنوانسیون رامسر مطرح شده است؛ اما همزمان، تهدیدهایی مانند گردشگری بی‌ضابطه، افزایش حجم زباله، تخریب پوشش گیاهی اطراف دریاچه و سرعت گرفتن ورود رسوبات، آینده این نگین آبی را با چالش روبه‌رو کرده است.

افزایش سفرها؛ فرصتی که می‌تواند به تهدید تبدیل شود

در سال‌های اخیر، رشد علاقه مردم به طبیعت‌گردی باعث شده مسیرهای کوهستانی منتهی به گهر در فصل‌های مختلف سال شاهد حضور تعداد بیشتری از گردشگران باشد. حضور طبیعت‌دوستان در این منطقه اگر همراه با مدیریت اصولی باشد، می‌تواند به معرفی ظرفیت‌های طبیعی لرستان و رونق گردشگری پایدار کمک کند؛ اما نبود زیرساخت کافی و کنترل مناسب، آرام‌آرام فشار بیشتری بر اکوسیستم شکننده این منطقه وارد کرده است.

دریاچه گهر برخلاف بسیاری از مناطق گردشگری، یک مقصد شهری و ساخته‌شده نیست؛ اینجا طبیعت خود، میزبان انسان است. همین ویژگی باعث می‌شود هر رفتار نادرست، اثر مستقیمی بر محیط بگذارد؛ از روشن کردن آتش در نقاط نامناسب گرفته تا باقی گذاشتن

منابع حیاتی - از انرژی و آب گرفته تا مواد خام راهبردی - نیز دانست. در عصر جدید، بانک‌ها مقدم بر بانک‌ها می‌آیند، اما بر بستر قدرت بانک‌ها. هر جا هم پاسخ مناسب خود را نگرفتند، بانک‌ها مجدداً برای فشار وارد می‌شوند.

جمع‌بندی

۱. دوران کنونی را می‌توان عصر همزمانی بحران‌های درهم‌تنیده نامید؛ عصری که در آن مرز میان مسئله محیط‌زیست، اقتصاد و سیاست روزبه‌روز کمرنگ‌تر می‌شود.
۲. کوری محیط‌زیستی دیگر صرفاً یک خطای شناختی نیست، بلکه به یکی از سرچشمه‌های اصلی بحران‌های اقلیمی و اجتماعی تبدیل شده است.
۳. از این منظر، مقابله با بحران اقلیمی تنها از مسیر فناوری یا سیاست‌های محیط‌زیستی نمی‌گذرد، بلکه نیازمند بازآرایی نبرد معنایی پیرامون توسعه، گسترش مبارزات اجتماعی - سیاسی برای توزیع مدنی قدرت، و دگرپرسی بنیادین در رابطه انسان با طبیعت است.
۴. بنابراین وظایف دشوار و پیچیده‌ای در برابر کنشگران محیط‌زیستی، جنبش‌های مدنی و نیروهای دموکراتیک در عرصه‌های ملی و بین‌المللی قرار دارد.
۵. در چنین شرایطی، همگرایی مدنی ملی و ایجاد شبکه‌های فراملی برای پیوند دادن مطالبات محیط‌زیستی با سایر مطالبات اجتماعی، نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی تاریخی برای مواجهه با بحران‌های پیش‌رو است.

منبع: سایت دوستداران محیط زیست

گردشگری بی‌ضابطه زخمی بر پیکر نگین آبی زاگرس

ارزشمند ایران دارد و حفاظت از آن نیازمند برنامه‌های فراتر از اقدامات مقطعی است.

کارشناسان محیط زیست بارها بر این نکته تأکید کرده‌اند که توسعه گردشگری در مناطق حساس باید بر پایه ظرفیت‌سنجی محیطی انجام شود. به این معنا که تعداد گردشگران، مسیرهای دسترسی، محل استقرار، مدیریت پسماند و آموزش گردشگران باید متناسب با توان طبیعی منطقه باشد.

دریاچه گهر در قلب رشته‌کوه‌های سترگ اشترانکوه جایی که قله‌های سربه‌فلک‌کشیده زاگرس بر پهنه‌ای از طبیعت بکر سایه افکنده‌اند همچون نگینی فیروزه‌ای می‌درخشد؛ دریاچه‌ای که سال‌هاست نه تنها مقصد طبیعت‌گردان و کوهنوردان بلکه نمادی از هویت طبیعی لرستان به شمار می‌رود.

دریاچه گهر در منطقه حفاظت‌شده اشترانکوه حدود ۲۵ کیلومتری جنوب شرقی دورود واقع شده است که در ارتفاع حدود ۲ هزار و ۸۰۰ متری از سطح دریا قرار دارد و یکی از زیباترین دریاچه‌های آب شیرین ایران محسوب می‌شود. آب زلال و شفاف آن تصویری کامل از آسمان آبی و کوه‌های استوار اطراف را در خود منعکس می‌کند و چشم‌اندازی خلق کرده که بسیاری از گردشگران از آن به عنوان یکی از زیباترین مناظر طبیعی کشور یاد می‌کنند.

مسیر دسترسی به گهر نیز بخشی از جذابیت این منطقه است و هر قدم راهی که از میان چشمه‌ها، مراتع سرسبز و دامنه‌های کوهستانی عبور می‌کند گردشگران را از هیاهوی زندگی شهری دورتر و به آرامش طبیعت نزدیک‌تر می‌سازد.

گردشگری پایدار؛ راه نجات گهر

دریاچه گهر قرار نیست از حضور انسان دور بماند؛ چرا که طبیعت‌گردی بخشی از ارزش اجتماعی و اقتصادی این منطقه است. اما تفاوت بزرگی میان گردشگری مسئولانه و حضور بی‌برنامه وجود دارد. گردشگری پایدار می‌تواند هم فرصت شناخت طبیعت را فراهم کند و هم از تخریب آن جلوگیری کند.

زباله، ورود دام، آسیب به پوشش گیاهی و تردد خارج از مسیرهای مشخص.

رسوبات؛ تهدیدی که آرام اما پیوسته پیش می‌رود

یکی از نگرانی‌های جدی درباره آینده دریاچه گهر، افزایش سرعت ورود رسوبات به بستر آن است. فرآیندی که در طول زمان می‌تواند عمق دریاچه را کاهش دهد و شرایط زیستی آن را تغییر دهد. فرسایش خاک در ارتفاعات اطراف، کاهش پوشش گیاهی و تغییرات ناشی از فعالیت‌های انسانی از جمله عواملی هستند که روند رسوب‌گذاری را تشدید می‌کنند.

رسوبات شاید در نگاه اول تهدیدی قابل مشاهده نباشند؛ چرا که برخلاف تخریب ناگهانی یک زیست‌بوم، آرام و بی‌صدا پیش می‌روند. اما همین حرکت تدریجی می‌تواند در بلندمدت ساختار طبیعی دریاچه را تغییر دهد و بر زیست‌آزبان، کیفیت آب و پایداری اکوسیستم منطقه اثر بگذارد.

در آستانه رامسر؛ ضرورت حفاظت جدی‌تر از یک میراث طبیعی

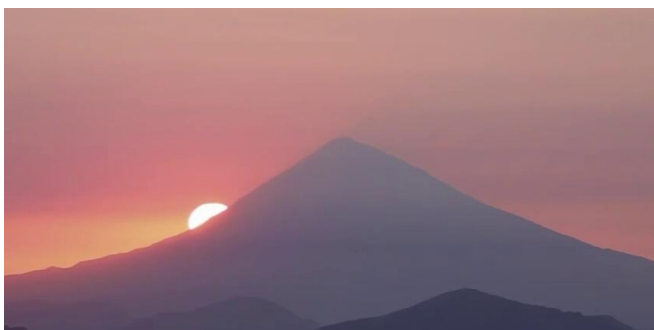
ثبت یک تالاب یا پهنه آبی در فهرست کنوانسیون رامسر تنها یک عنوان رسمی نیست؛ این اتفاق نشان‌دهنده اهمیت جهانی یک زیست‌بوم و تعهد برای حفاظت بهتر از آن است. دریاچه گهر با ویژگی‌های منحصر به فرد طبیعی، جایگاهی ویژه در میان مناطق

اشترانکوه همراه باشد، یا در سایه بی‌توجهی، آرام‌آرام بخشی از شکوه خود را از دست بدهد.

حفاظت از گهر، حفاظت از یک دریاچه نیست؛ حفاظت از بخشی از هویت طبیعی زاگرس است؛ میراثی که اگر امروز برای آن تصمیم درست گرفته نشود، فردا جبران آسیب‌های آن دشوار خواهد بود.

منبع: خبرگزاری مهر

بگشای دل و دیده
به دیدار دماوند
وز هر چه به جز اوست،
دَمی دیده فروبند

آراسته تا گردن،
گیسوی دلاویز
افراشته تا گردون،
بالای برومند

تندیس سرافرازی،
سر سوده به کیوان
سرداده سرودش را،
در عرش خداوند

فریدون مشیری

آدرس تماس با بولتن محیط زیست

Bulletinenviro@gmail.com

<https://t.me/chaleshzistbumi>

ایجاد زیرساخت‌های سازگار با محیط زیست، تقویت حضور نیروهای حفاظتی، آموزش گردشگران، مدیریت ورود و خروج مسافران و جلوگیری از فعالیت‌هایی که به طبیعت آسیب می‌زنند، از جمله اقداماتی است که می‌تواند آینده این منطقه را تضمین کند.

کارشناسان محیط زیست در کنار تهدید گردشگری بی‌ضابطه نسبت به تسریع روند پیری دریاچه گهر نیز هشدار می‌دهند که روند پیری یا توالی اکولوژیکی پدیده‌ای طبیعی در تمام تالاب‌ها و دریاچه‌ها است اما ورود آلاینده‌ها می‌تواند این روند را به شکل قابل توجهی تسریع کند

ورود مواد شوینده، نیترات‌ها، پسماندهای غذایی، فضولات دام و سایر مواد آلی موجب افزایش تراکم مواد مغذی در آب شده و شرایط را برای گسترش نزارها فراهم می‌کند که این موضوع در نهایت روند تبدیل تدریجی دریاچه به محیطی مردابی را سرعت می‌بخشد و در صورت بی‌توجهی به این موضوع و استمرار ورود آلاینده‌ها عمر مفید دریاچه کاهش خواهد یافت و به اصطلاح، روند پیری سرعت می‌یابد.

نگین زاگرس؛ میراثی برای نسل‌های آینده

دریاچه گهر فقط یک مقصد گردشگری نیست؛ بخشی از حافظه طبیعی زاگرس است. آب زلال آن، کوه‌های اطراف و سکوت منحصر به فردش، تصویری از طبیعتی را نشان می‌دهد که حفظ آن مسئولیتی مشترک میان مردم، گردشگران و مدیران است.

اگرچه شهرت گهر بیشتر به دلیل چشم‌اندازهای طبیعی آن است اما اهمیت این دریاچه تنها به زیبایی‌های بصری محدود نمی‌شود و کارشناسان محیط زیست معتقدند گهر یکی از مهم‌ترین زیست‌بوم‌های کوهستانی کشور است که از تنوع زیستی قابل توجهی برخوردار بوده و نقش مهمی در پایداری اکولوژیکی منطقه ایفا می‌کند. امروز این پرسش مطرح است که آیا می‌توان میان استقبال از گردشگری و حفاظت از طبیعت تعادل ایجاد کرد؟ پاسخ به این پرسش، آینده گهر را رقم خواهد زد؛ آینده‌ای که می‌تواند همچنان با تصویر یک دریاچه فیروزه‌ای در قلب

برنده جایزه عکس یونیسف ، کودکان در
معادن زغال سنگ ، هند

آن‌ها هوای داغ ناشی از آتش‌های زیرزمینی در حال سوختن را تنفس می‌کنند. به جای کتاب، کیسه‌هایی را حمل می‌کنند، آب کثیف می‌نوشند و پابره‌نه از میان گل‌ولای سیاه عبور می‌کنند. و به جای زنگ مدرسه که آغاز درس را نوید می‌دهد، صدای کلنگ‌ها را می‌شنوند .

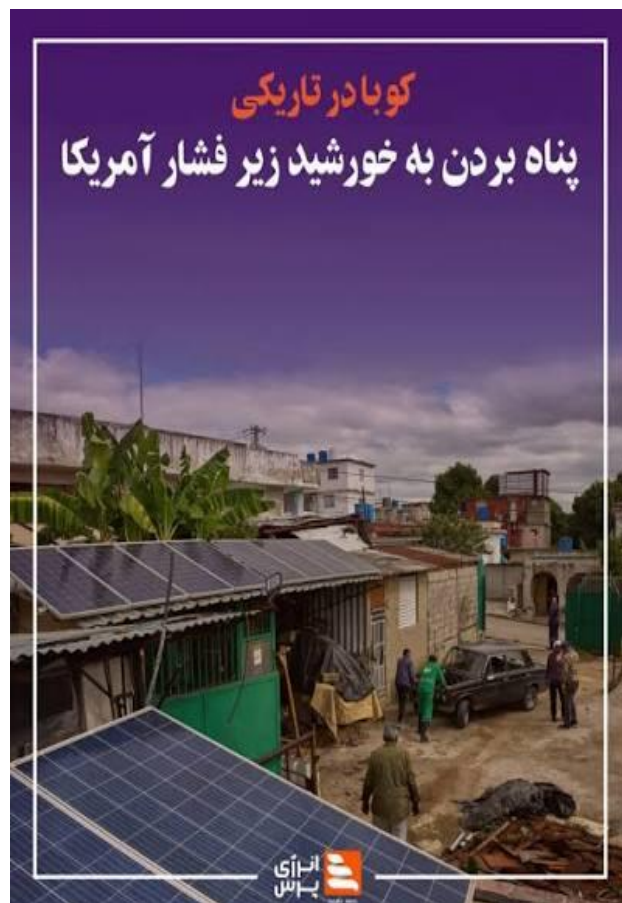
موج گرما در فرانسه:

اکولوژیست‌ها خواستار «مرخصی اقلیمی»
شدند

در پی افزایش دمای هوا در اروپا، حزب اکولوژیست‌های فرانسه به منظور مقابله با پیامدهای بحران‌های اقلیمی، خواستار ایجاد «مرخصی اقلیمی» شده است. این پیشنهاد شامل پنج روز مرخصی با حقوق در

اخبار محیط زیست جهان
کوبا آینده را از خورشید جمع می‌کند

نیروگاه تازه انرژی خورشیدی با توان ۲۱.۸ مگاوات که در شهرستان کونسولاسیون دل سور در پینار دل ریو ساخته شده، به بهره‌برداری رسید. این نیروگاه در نخستین روز خود ۱۰۶ مگاوات ساعت انرژی به سامانه ملی برق داد. نیروگاه که از ۴۲ هزار و ۵۸۸ پنل خورشیدی دوطرفه تشکیل شده، با پشتیبانی فنی کارشناسان چینی اجرا شده است.

پینار دل ریو با سه نیروگاه بزرگ خورشیدی که در ۱۴ ماه گذشته ساخته شده‌اند و همچنین تأسیسات لا سینسا که چین اهدا کرده است، حدود ۷۰ مگاوات پیک ظرفیت تازه به دست آورده و گامی مهم در دگرگونی انرژی برداشته است.

منبع: اخبار روز

سازمان جهانی بهداشت: مواد غذایی فاسد جان میلیون‌ها انسان را تهدید می‌کند

سازمان جهانی بهداشت گزارش داد که مواد غذایی فاسد سالانه جان ۱.۵ میلیون نفر در جهان، به‌ویژه کودکان زیر پنج سال در مناطق محروم، را به خطر می‌اندازد. نزدیک به ۸۸۶ میلیون نفر نیز هر ساله به دلیل مصرف غذاهای ناپایمن دچار بیماری می‌شوند. مناطق آفریقا و جنوب شرق آسیا بیشترین خطر را متحمل می‌شوند. نقص سیستم‌های بهداشتی، آلودگی آب و شرایط فقر عوامل اصلی این بحران هستند. سازمان جهانی بهداشت خواستار افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های بهداشت غذایی و آموزش‌های عمومی شده است.

سازمان جهانی بهداشت می‌گوید مواد غذایی آلوده سالانه جان ۱,۵ میلیون نفر را در سراسر جهان می‌گیرند و در این میان، کودکان خردسال در مناطق محروم بزرگترین قربانیان این بحران خاموش هستند.

سازمان جهانی بهداشت (WHO) هشدار شدیدی درباره پیامدهای فاجعه‌بار مواد غذایی ناپایمن صادر کرده است. بر اساس آمارهای جدید این سازمان وابسته به سازمان ملل متحد، سالانه حدود ۱,۵ میلیون نفر در سراسر جهان بر اثر ابتلا به بیماری‌های ناشی از مصرف مواد غذایی آلوده جان خود را از دست می‌دهند. نکته تکان‌دهنده این گزارش، آسیب‌پذیری شدید کودکان زیر پنج سال در برابر این خطر بهداشتی تا حد زیادی قابل پیشگیری است.

تدروس ادهانوم قبریوسوس، دبیرکل سازمان جهانی بهداشت، در جریان رونمایی از این مطالعه جدید در ژنو

سال برای کارکنانی است که تحت تأثیر موج گرما، سیل، طوفان یا تعطیلات آموزشی قرار بگیرند. این سیاست پیشتر در اسپانیا از سال ۲۰۲۴ اجرا شده است.

در حالی که پیش‌بینی می‌شود دما در این هفته در اروپا به سطوح بسیار بالایی برسد، حزب اکولوژیست‌های فرانسه کارزاری را برای ایجاد «مرخصی اقلیمی» آغاز کرده است.

بر اساس این پیشنهاد، کارکنانی که با بحران‌های اقلیمی مانند موج گرما، سیل یا طوفان مواجه می‌شوند، بتوانند سالانه پنج روز از محل کار خود مرخصی بگیرند و در عین حال حقوقشان را دریافت کنند.

این اقدام پیش‌تر در اسپانیا نیز اجرا شده و از سال ۲۰۲۴ چنین نوعی از مرخصی در این کشور وجود دارد.

این اقدام پس از سیل‌های مرگبار منطقه والنسیا در پاییز ۲۰۲۴ انجام شد. در پی آن، اسپانیا با صدور یک مصوبه دولتی، «مرخصی اقلیمی» را ایجاد کرد که به کارکنان اجازه می‌دهد در صورتی که به دلیل شرایط جوی و بحران‌های اقلیمی نتوانند به محل کار خود بروند، تا چهار روز مرخصی با حقوق دریافت کنند.

اما در فرانسه، حزب اکولوژیست‌ها خواهان گامی فراتر است. پیشنهاد آنها اعطای پنج روز مرخصی با حقوق در سال است که همه خطرات ناشی از تغییرات اقلیمی را در بر بگیرد؛ از جمله موج‌های گرمای شدید، سیل‌ها و طوفان‌ها،

و همچنین نگهداری از کودکانی که مدارس یا مراکز آموزشی آنها به دلیل شرایط آب‌وهوایی تعطیل شده‌اند.

به عبارت دیگر، اکولوژیست‌های فرانسه می‌خواهند «مرخصی اقلیمی» نه فقط برای ناتوانی در رفت‌وآمد به محل کار، بلکه برای مدیریت پیامدهای گسترده‌تر بحران‌های اقلیمی در زندگی روزمره نیز قابل استفاده باشد.

منبع: رادیو بین‌المللی فرانسه

وخیمتر کرده است. افزون بر این، در بسیاری از مناطق محروم، آگاهی کافی درباره روش‌های ایمن آماده‌سازی و نگهداری غذا وجود ندارد.

از این رو، سازمان جهانی بهداشت خواستار افزایش سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی در حوزه ایمنی مواد غذایی، بهبود مکانیزم‌های نظارتی در طول زنجیره تأمین و اجرای برنامه‌های جامع سلامت شده است.

همچنین کارشناسان هشدار می‌دهند که با توجه به گسترش جریان‌های تجارت جهانی، رشد کلان‌شهرها و تغییرات اقلیمی، مخاطرات این حوزه در آینده تشدید خواهد شد. دماهای شدید و بلایای طبیعی می‌توانند بستر مناسبی را برای شیوع و گسترش سریع‌تر میکروبی‌های خطرناک فراهم کنند.

فاجعه خاموش در نظام سلامت جهانی

در حالی که جهان سرگرم گفت‌وگو درباره جنگ‌ها، بحران‌های اقتصادی و مناقشه‌های ژئوپلیتیک است، سالانه ۱.۵ میلیون انسان بر اثر عاملی جان می‌بازند که باید به‌طور بدیهی ایمن باشد: «غذا».

آنچه این واقعیت را تلخ‌تر می‌کند، مرگ معصومانه کودکان است. میلیون‌ها خانواده به غذای سالم، آب پاکیزه یا نظارت‌های بهداشتی دسترسی ندارند، در حالی که در کشورهای ثروتمند، روزانه چندین تن مواد غذایی راهی زباله‌دان‌ها می‌شود. این تضاد و نابرابری دیگر از این آشکارتر نمی‌شود.

آمارهای سازمان جهانی بهداشت آشکارا نشان می‌دهند که چگونه سلامت، فقر و زیرساخت‌ها به یکدیگر گره خورده‌اند. کسی که از زنجیره سرمایه‌داری استاندارد، معیارهای بهداشتی و مراقبت‌های پزشکی محروم است، هر روز با یک خطر نامرئی زندگی می‌کند. خطری که با تغییرات اقلیمی و افزایش دما بزرگتر نیز خواهد شد. امنیت غذایی بدون شک یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های سلامت در دهه‌های آینده خواهد بود.

بیماری‌های ناشی از مواد غذایی قرن‌هاست که از بزرگ‌ترین چالش‌های بشریت به‌شمار می‌روند. تنها پس از صنعتی شدن، تعریف استانداردهای مدرن بهداشتی و اعمال کنترل‌های دولتی بود که این خطرات در اروپا و آمریکای شمالی به‌شدت کاهش یافت. با این

گفت: «ایمنی مواد غذایی یک موضوع انتزاعی نیست؛ این مسئله با هر وعده غذایی، هر خانواده و هر روز ما سر و کار دارد.» او افزود مواد غذایی ممکن است به باکتری‌ها، ویروس‌ها، انگل‌های مضر یا مواد شیمیایی خطرناک آلوده شده و باعث بروز بیماری‌های بسیار شدیدی شوند.

ابعاد فاجعه؛ ۸۸۶ میلیون بیمار در سال

سازمان جهانی بهداشت برای انجام این پژوهش، داده‌های مربوط به ۱۹۴ کشور جهان را در بازه زمانی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ مورد ارزیابی قرار داده است. نتایج این بررسی تصویر هولناکی را ترسیم می‌کند: سالانه حدود ۸۸۶ میلیون نفر در جهان به‌دلیل مصرف غذاهای نایمن بیمار می‌شوند. در این میان، کودکان به شکل معناداری بیش از بزرگسالان و نوجوانان در معرض خطر قرار دارند.

این نهاد بین‌المللی تأکید می‌کند که مواد غذایی آلوده در سطح جهان نه‌تنها سبب بروز بیماری‌های حاد گوارشی می‌شوند، بلکه پیامدها و آسیب‌های سلامت بلندمدتی نیز به‌همراه دارند. از جمله این عوارض می‌توان به عفونت‌های شدید، نارسایی اندام‌های داخلی، اختلالات رشد در کودکان و بیماری‌های مزمن اشاره کرد.

شکاف عمیق منطقه‌ای؛ آفریقا و جنوب شرق آسیا در خط مقدم بحران

اگرچه آمار کل مبتلایان در مقایسه با سال ۲۰۰۰ کاهش یافته است، اما شکاف میان مناطق مختلف جهان همچنان بسیار عمیق و نگران‌کننده است. قاره آفریقا و منطقه جنوب شرق آسیا بیشترین آسیب را از این وضعیت دیده‌اند؛ به طوری که بر اساس داده‌های سازمان جهانی بهداشت، نزدیک به سه چهارم (۷۵ درصد) از کل موارد بیماری ناشی از غذای آلوده و حدود ۶۰ درصد از مرگ‌ومیرهای جهانی در این دو منطقه رخ می‌دهد.

عوامل متعددی در بروز این فاجعه نقش دارند: عدم رعایت بهداشت، نبود زنجیره سرمایه‌داری مناسب برای نگهداری مواد غذایی، آب آشامیدنی آلوده، نظارت ضعیف بر سلامت مواد غذایی و سیستم‌های بهداشتی ناکارآمد، وضعیت را در این مناطق به‌شدت

هشدار کیفیت هوا برای برخی مناطق صادر شده و چند مسیر ارتباطی مهم نیز به دلیل خطر گسترش آتش بسته شده‌اند.

سازمان پیشگیری و مهار آتش‌سوزی‌های جنگلی کبک (SOPFEU) اعلام کرد تا ساعت ۳ بعدازظهر دوشنبه، ۱۰۷ آتش‌سوزی فعال در این استان ثبت شده است. از این تعداد، ۱۹ مورد در مناطق مرکزی و جنوبی کبک و ۸۸ مورد در مناطق شمالی قرار دارند.

در پی گسترش دود ناشی از آتش‌سوزی‌ها، سازمان محیط زیست و تغییرات اقلیمی کانادا برای بخش‌هایی از شمال کبک هشدار نارنجی کیفیت هوا صادر کرده است. مناطق اطراف خلیج جیمز، چیساسیبی، فرمونت و نواحی نزدیک به جاده ۳۸۹ از جمله مناطقی هستند که تحت تأثیر دود قرار گرفته‌اند.

وزارت حمل‌ونقل کبک نیز اعلام کرده است که جاده ۳۸۹ در محدوده میان «رله گابریل» و «مونت رایت» بسته شده و هیچ مسیر جایگزینی در این بخش وجود ندارد. مقام‌ها از رانندگان خواسته‌اند پیش از سفر، آخرین وضعیت جاده‌ها را بررسی کنند.

همچنین راه دسترسی به جامعه بومی «چیساسیبی» در شمال کبک تا اطلاع ثانوی مسدود شده است. مقام‌های محلی از ساکنان و بازدیدکنندگان خواسته‌اند تا زمان ادامه عملیات اضطراری از ورود یا خروج به این منطقه خودداری کنند.

سایمون لوگو، هواشناس سازمان محیط زیست کانادا، هشدار داده است که دود غلیظ می‌تواند باعث سوزش چشم و کاهش شدید کیفیت هوا شود. او توصیه کرده است افرادی که ناچار به حضور در فضای باز هستند اقدامات احتیاطی لازم را رعایت کنند.

به گفته این هواشناس، بارش‌های پیش‌بینی‌شده در روزهای آینده ممکن است تا حدی به بهبود کیفیت هوا و مهار برخی آتش‌سوزی‌ها کمک کند، اما همزمان خطر وقوع رعدوبرق و ایجاد کانون‌های جدید آتش را نیز افزایش می‌دهد.

ملانی مورتن، سخنگوی سازمان SOPFEU، گفت اولویت نیروهای امدادی حفاظت از جان انسان‌ها و زیرساخت‌های حیاتی است. او توضیح داد که بسیاری از آتش‌سوزی‌ها در نزدیکی جاده‌های دسترسی به جوامع محلی، ایستگاه‌های برق‌آبی و خطوط انتقال برق رخ داده‌اند.

به گفته مقام‌های آتش‌نشانی، بیشتر آتش‌سوزی‌های شمال کبک در نتیجه صاعقه، کمبود بارندگی و شرایط

حال، زنجیره‌های تولید ایمن، امکانات سرمایه‌اشی و نظارت‌های بهداشتی همچنان در بسیاری از کشورهای در حال توسعه وجود ندارد.

سازمان جهانی بهداشت پیش‌بینی می‌کند که موضوع ایمنی مواد غذایی در سال‌های پیش رو به دلیل رشد جمعیت، شهرنشینی و تغییرات اقلیمی اهمیت حیاتی‌تری پیدا کند.

بدون سرمایه‌گذاری گسترده دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی در زیرساخت‌های آب، فن‌آوری‌های سرمایه‌اشی و آموزش‌های عمومی، شمار قربانیان در مناطق محروم همچنان بالا خواهد ماند و بحران‌های بهداشتی جدیدی جهان را تهدید خواهد کرد.

منبع: رادیو زمانه

آتش‌سوزی‌های جنگلی در کانادا استان کبک در آتش می‌سوزد: ۱۰۰ منطقه در آتش

مقام‌های استان کبک در کانادا اعلام کرده‌اند که بیش از ۱۰۰ آتش‌سوزی جنگلی در نقاط مختلف این استان در حال سوختن است و بخش عمده آنها در مناطق شمالی متمرکز شده‌اند. همزمان،

است که تنها در روز چهارشنبه، ۲ تیر، حدود ۹۵ مورد مرگ تخمین زده شده است. بیشتر این قربانیان را افراد بالای ۶۵ سال تشکیل می‌دهند که به‌وضوح آسیب‌پذیری شدید سالمندان را در برابر گرمای شدید نشان می‌دهد.

دما در بسیاری از نقاط اسپانیا به بیش از ۳۸ درجه سانتی‌گراد رسید و در مناطق شمالی این کشور که معمولاً خنک‌تر است، از مرز ۴۰ درجه نیز عبور کرد. این موج گرما چنان شدید بود که ۳۱ خرداد و ۱ تیر به عنوان گرم‌ترین روزهای ماه ژوئن در اسپانیا از زمان جنگ جهانی دوم تاکنون ثبت شدند.

نمونه اسپانیا فقط یک هشدار برای همه سیاستمداران است تا فارغ از مرزهای جغرافیایی، به این موضوع به‌طور جدی توجه کنند؛ چراکه خطرات این شرایط برای بیشتر کشورهای جهان از جمله ایران، تهدیدهای جدی برای یک زندگی عادی و سالم به همراه خواهد داشت.

منبع: کانال انجمن هوای پاک کندو

حیواناتی که در جهانی در حال گرم شدن، شکوفا می‌شوند و می‌میرند

نویسنده: مجد صادق

با گرم شدن جهان ما، پویایی حیات روی زمین در حال تغییر است. تغییرات اقلیمی، که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است، نه تنها یخچال‌های طبیعی را ذوب می‌کند و سطح دریاها را بالا می‌آورد، بلکه تأثیر عمیقی بر قلمرو حیوانات نیز می‌گذارد. برخی از گونه‌ها در این شرایط جدید سازگار می‌شوند و شکوفا

آب‌وهوایی گرم و خشک ایجاد شده‌اند. آنها همچنین تأکید کرده‌اند که با وجود احتمال بارش باران، شدت آتش‌سوزی‌ها به اندازه‌ای است که خاموش شدن کامل آنها در کوتاه‌مدت بعید به نظر می‌رسد.

منبع: مجله هفته کانادا

گرمایش جهانی با کسی شوخی نمی‌کند

علی بیتازیان

سال‌هاست که دانشمندان نسبت به پدیده گرمایش جهانی و تغییر اقلیم هشدار می‌دهند، اما متأسفانه هنوز هم بسیاری از سیاستمداران کشورهای بزرگ صنعتی مثل آمریکا و چین، این واقعیت علمی را انکار کرده و نادیده می‌گیرند و تلاشی جدی برای جلوگیری از آن نمی‌کنند. دلیل این بی‌توجهی را شاید باید در ماهیت کار سیاست جست‌وجو کرد؛ چراکه مهار این پدیده انسان‌ساخت، نیازمند صرف هزینه‌های کلان و تلاش‌های بلندمدتی است که اثرات آن دیر نمایان می‌شود و این با طبع سیاستمداران که به دنبال نتایج کوتاه‌مدت و زودگذر هستند، چندان همخوانی ندارد.

اما با امثال هجوم گرما که هفته پیش در اسپانیا رخ داد (از ۳۱ خرداد تا ۲ تیر) و باعث شد تعداد زیادی از مردم جان خود را از دست بدهند، واقعاً دیگر نمی‌توان این پدیده را نادیده گرفت. بر اساس داده‌های سیستم پایش مرگ‌ومیر اسپانیا (MoMo)، در این بازه زمانی، حدود ۲۱۲ مرگ به این موج گرما نسبت داده شده است. قابل توجه

سرعت در حال ذوب شدن هستند و شکارگاه‌ها و مناطق تولید مثل آنها را محدود می‌کنند.

سازگاری: کلید بقا

سازگاری برای بقا در آب و هوای متغیر بسیار مهم است. برخی از گونه‌ها سازگاری قابل توجهی از خود نشان می‌دهند، مانند برخی از جمعیت‌های پرندگان که الگوهای مهاجرت خود را برای مطابقت با شرایط آب و هوایی جدید تغییر می‌دهند. این سازگاری‌های سریع می‌تواند به معنای تفاوت بین بقا و انقراض باشد.

مهاجرت حیات وحش: یک هنجار جدید

الگوهای مهاجرت در سراسر قلمرو حیوانات به شدت در حال تغییر است. با تغییر زیستگاه‌ها، مسیرهایی که حیوانات از نظر تاریخی طی می‌کنند نیز تغییر می‌کند. به عنوان مثال، برخی از پستانداران دریایی به آب‌های خنک‌تر نقل مکان می‌کنند، در حالی که حیوانات خشکی ممکن است به ارتفاعات یا عرض‌های جغرافیایی بالاتر نقل مکان کنند.

تأثیر بر تنوع زیستی

تأثیرات تغییرات اقلیمی بر تنوع زیستی عمیق است. با رشد برخی گونه‌ها و کاهش برخی دیگر، تعادل ظریف اکوسیستم‌ها مختل می‌شود که می‌تواند منجر به عواقب پیش‌بینی نشده‌ای از جمله از بین رفتن تنوع زیستی و فروپاشی خدمات ضروری اکوسیستم شود.

نقش تلاش‌های حفاظتی

تلاش‌های حفاظتی نقش مهمی در کاهش تأثیرات تغییرات اقلیمی بر حیات وحش دارند. ابتکاراتی که بر حفظ زیستگاه‌ها، ایجاد کریدورهای حیات وحش و مقابله با تغییرات اقلیمی از طریق سیاست‌گذاری متمرکز هستند، می‌توانند تفاوت‌های چشمگیری در بقای گونه‌های در معرض خطر ایجاد کنند.

گونه‌های در آستانه انقراض

بسیاری از گونه‌ها اکنون به دلیل سرعت فزاینده تغییرات اقلیمی به شدت در معرض خطر انقراض هستند. دوزیستان، با پوست حساس خود، با نرخ‌های نگران‌کننده‌ای با انقراض مواجه هستند، زیرا نمی‌توانند

می‌شوند، در حالی که برخی دیگر برای زنده ماندن تلاش می‌کنند. بیابید بررسی کنیم که چگونه این دگرگونی زیست‌محیطی، داستان حیات وحش را در سراسر جهان از نو می‌نویسد.

تأثیر جهانی در حال گرم شدن بر حیات وحش

تغییرات اقلیمی به طرق مختلف، از تغییر زیستگاه‌ها گرفته تا تغییر در دسترس بودن غذا، بر حیات وحش تأثیر می‌گذارد. حیوانات اکنون به دلیل تغییرات سریع آب و هوا با چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی روبرو هستند و بقا اغلب به توانایی آنها در سازگاری سریع بستگی دارد. درک این پویایی‌ها برای تلاش‌های حفاظت از حیات وحش بسیار مهم است.

گونه‌های در حال رشد: گونه‌هایی که از آب و هوای گرم‌تر بهره‌مند می‌شوند

در حالی که بسیاری از حیوانات با چالش‌هایی روبرو هستند، برخی از آنها از افزایش دما سود می‌برند. آب و هوای گرم‌تر می‌تواند دامنه‌ی زندگی گونه‌هایی مانند پشه را گسترش دهد و زیستگاه‌ها و نرخ تولید مثل آنها را افزایش دهد. به طور مشابه، ماهی‌ها در برخی از آب‌های شمالی از مزایای فصل رشد طولانی‌تر بهره‌مند می‌شوند و به آنها اجازه می‌دهد تا رشد کنند.

مبارزان: حیواناتی که در آب و هوای جدید در حال مبارزه هستند. از طرف دیگر، گونه‌های متعددی به دلیل افزایش دما، زیستگاه‌های خود را در حال کوچک شدن یا غیرقابل سکونت شدن می‌بینند. حیواناتی مانند خرس‌های قطبی و پنگوئن‌ها از جمله حیواناتی هستند که در حال مبارزه هستند، زیرا خانه‌های یخی آنها به

فراخوانی برای اقدام برای تغییر جهانی

رسیدگی به تغییرات اقلیمی فقط یک مسئله زیست‌محیطی نیست - بلکه یک ضرورت اخلاقی است. هر اقدام کوچکی، از کاهش ردپای کربن شخصی گرفته تا حمایت از سیاست‌هایی با هدف حفاظت از محیط زیست، اهمیت دارد. مشارکت در گفتگو و گسترش آگاهی می‌تواند تغییر جهانی مورد نیاز برای حفاظت از گونه‌های آسیب‌پذیر را تسریع کند. روایت حیات وحش در جهانی که در حال گرم شدن است، پیچیده و پر از چالش‌ها و فرصت‌ها است. در حالی که برخی از گونه‌ها در حال شکوفایی هستند، برخی دیگر به طرز غم‌انگیزی در حال محو شدن هستند. مسئولیت ما حفاظت از تنوع زیستی سیاره زمین است و اطمینان حاصل می‌کنیم که نسل‌های آینده جهانی را به ارث می‌برند که در آن هر گونه فرصتی برای رشد دارد. اقداماتی که امروز انجام می‌دهیم، آینده گونه‌های بی‌شماری را در فردا تعیین خواهد کرد.

با افزایش دما و تغییر الگوهای بارندگی کنار بیایند. حفاظت و تحقیق برای نجات این حیوانات آسیب‌پذیر حیاتی است. دنیای در حال گرم شدن می‌تواند منجر به برندگان و بازندگان جدیدی در قلمرو حیوانات شود. گونه‌هایی که با آب و هوای گرم سازگار شده‌اند ممکن است گسترش یابند، در حالی که گونه‌هایی که به محیط‌های سردتر وابسته هستند ممکن است کوچک شوند یا ناپدید شوند.

درک برندگان و بازندگان بالقوه به طرفداران حفاظت از محیط زیست کمک می‌کند تا تلاش‌های خود را به طور مؤثر اولویت‌بندی کنند.

آینده جمعیت‌های حیوانات

آینده جمعیت‌های حیوانات در دنیای در حال گرم شدن نامشخص است. مدل‌های پیش‌بینی نشان می‌دهند که افزایش دما می‌تواند ترکیب جمعیت‌های حیوانات را در زیستگاه‌های مختلف به شدت تغییر دهد. آماده شدن برای این تغییرات نیازمند استراتژی‌ها و مشارکت‌های جهانی قوی است.

مسئولیت انسان در قبال حفاظت از حیات وحش

انسان‌ها نقش مهمی در حفاظت از حیات وحش دارند. با کاهش انتشار کربن، حمایت از کشاورزی پایدار و تأمین مالی پروژه‌های حفاظتی، می‌توانیم به کاهش اثرات تغییرات اقلیمی بر تنوع زیستی سیاره‌مان کمک کنیم و آینده‌ای پررونق برای حیات وحش تضمین کنیم.